Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum
2025-06-18

§ Ärendelista

§ 45 Dnr 2025-000179
Återrapportering av riktade statsbidrag 2024

§ 46 Dnr 2025-000200
Uppdrag från kommunfullmäktige att upphäva kvalitetsdeklarationer samt översyn av hantering av kvalitetsnivåer, KS2024-000167

§ 47 Dnr 2025-000210
Yttrande över remiss: Förslag till politisk organisation mandatperioden 2027-2030, KS2024-396.

§ 48 Dnr 2024-000308
Yttrande över granskningsremiss för översiktsplan 2050, Laholms kommun, KS2021-000202

§ 49 Dnr 2025-000110
Synpunkter på förslag till beslut avseende föreläggande om egenkontroll för verksamhet vid Osbecks gymnasieskola, Trädet 1, (Mi-2025-215)

§ 50 Dnr 2024-000011
Revidering av riktlinje för elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

§ 51 Dnr 2025-000052
Delegationsanmälningar 2025

§ 52 Dnr 2025-000053
Anmälningar läsåret 2024/2025, inklusive kränkande behandling och frånvaroutredning

§ 53 Dnr 2025-000174
Yttrande över remiss: Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37)

§ 54 Dnr 2025-000054
Informations- och diskussionsärenden 2025

Laholms kommun

Utbildningsnämnden har haft sammanträde den 18 juni 2025

Protokollet som justerats den 18 juni 2025, finns tillgängligt i Stadshuset, Humlegången 6, 312 80 Laholm

---

Bevis om anslag

Att ovanstående tillkännages på kommunens anslagstavla från och med den 19 juni till och med den 11 juli 2025 intygas.

……
Milena Karlsson
Nämndsekreterare

Plats och tid	Kornknarren, klockan 08:42 – 14:43 Ajournering klockan 10:00-10:25, 12:02-12:50
Beslutande	Åke Hantoft (C), ordförande Bo Tengqvist (S) Anita Folden (SD) Emelie Oskarsson (C), §§ 45-52 Jimmy Ivarsson (C), §§ 53-54 Marit Schwerin (M) Jan Gottfriedson (L) Tony Bagoly (SD) Anna Lövenbo (MED) Nellie Thorén (S)
Övriga deltagande	Jimmy Ivarsson (C), ersättare, §§ 45-52 Fredrik Sladey (M), ersättare Gunilla Karlsson (M), ersättare Helene Nilsson (KD), ersättare Joakim Ragnvaldsson (SD), ersättare Eivor Persson (MED), ersättare Jan-Erik Eriksson (MED), ersättare Micael Eliasson (S), ersättare Madeleine Gäck, förvaltningsekonom utbildningsförvaltningen, § 45, § 54 Anna Bengtsson, förvaltningsekonom utbildningsförvaltningen Agneta Ljung, kvalitetsutvecklare utbildningsförvaltningen, § 54 Marcus Alvstrand, enhetschef för administration, kvalitet och utveckling, §§ 46-47 Svante Dellve, lokalstrateg/utredare utbildningsförvaltningen, §§ 48-49, § 54 Anna Lindhe, administratör för skolskjuts och ersättningar, § 50, § 54 Sophia Sävås, skoljurist, § 53 Daniel Josefsson, verksamhetschef för grundskolor, § 54 Caroline Tannerfalk Wiberg, enhetschef för barn- och elevhälsa, § 54 Ebba Krumlinde, kvalitetsutvecklare socialförvaltningen, § 54 Amanda Larsson, kvalitetsutvecklare utbildningsförvaltningen, § 54 Ulf Nilsson, förvaltningschef utbildningsförvaltningen, § 45, §§ 47-48, § 54 Milena Karlsson, nämndsekreterare
Utses att justera	Nelli Thorén (S)
Plats och tid för justering	Digital justering den 18 juni klockan 16:00
Paragrafer	§§ 45-54
Underskrifter	**Protokollet har justerats med digital signering**
Ordförande	Åke Hantoft (C)

Justerande Nelli Thorén (S)

§ 45 Dnr 2025-000179

Återrapportering av riktade statsbidrag 2024

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden godkänner sammanställningen över riktade statsbidrag för 2024 med ekonomiskt utfall av utbetalda medel, återbetalda medel under 2024 för bidragsåret 2023 enligt utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse.
Sammanställningen överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Nämnden ansvarar för att den kommunövergripande rutinen för hantering av riktade statsbidrag efterföljs. Nämnden kan vid behov skapa egna skriftliga rutiner för att säkerställa att bevakning, ansökan och återrapportering sker i enlighet med den kommunövergripande riktlinjen.
Kvalitetssäkring av statsbidragen
Under 2024 har arbetsgången för de olika statsbidragen formaliserats. Förvaltningschefen har på delegation fattat beslut om de nya rutinerna och verksamhetscheferna ansvarar för att verkställa dessa inom respektive verksamhetsområde.

Beslutsunderlag

- Protokoll utbildningsnämndens beredningsutskott, den 11 juni § 34.
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse återrapportering av riktade statsbidrag 2024, den 3 juni 2025.

———

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

§ 46 Dnr 2025-000200

Uppdrag från kommunfullmäktige att upphäva kvalitetsdeklarationer samt översyn av hantering av kvalitetsnivåer, KS2024-000167

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden upphäver fyra beslutade kvalitetsdeklarationer inom utbildningsnämndens ansvarsområde samt redovisar fortsatt hantering av kvalitetsnivåer enligt nedan. Redogörelsen överlämnas till kommunstyrelsen.

- Kvalitetsdeklaration Osbecksgymnasiet beslutad av dåvarande kultur och utvecklingsnämnden, Dnr 2021-161.
- Kvalitetsdeklaration Vuxenutbildning beslutad av dåvarande kultur och utvecklingsnämnden, Dnr 2021-161.
- Kvalitetsdeklaration tillgänglighet och bemötande beslutad av dåvarande barn- och ungdomsnämnden, Dnr 2016-121.
- Kvalitetsdeklaration samverkan förskola/skola och hem. Beslutad av dåvarande barn- och ungdomsnämnden, Dnr 2015-293.

Kvaliteten inom utbildningsnämndens ansvarsområde hanteras sedan tidigare som en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Kvalitetsnivåer hanteras i utbildningsnämndens nämndsplan som revideras årligen och information om service och tjänster finns på kommunens hemsida.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-29 § 43 att anta revidering av riktlinjer för ekonomi och verksamhetsstyrning och gav samtliga nämnder i uppdrag att upphäva sina nuvarande kvalitetsdeklarationer. I samband med beslutet gavs nämnderna i uppdrag att se över om det i verksamheterna finns fortsatt behov av att tydliggöra service och tjänster till invånarna och användarna eller om det finns kvalitetsnivåer som istället ska lyftas in i arbetet med nämndsplan eller internbudget.

Beslutsunderlag
- Protokoll utbildningsnämndens beredningsutskott, den 11 juni § 35.
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse upphäva kvalitetsdeklarationer samt översyn av hantering av kvalitetsnivåer, den 2 juni 2025.

- Kvalitetsdeklaration Osbecksgymnasiet, Dnr 2021-161.
- Kvalitetsdeklaration Vuxenutbildning, Dnr 2021-161.
- Kvalitetsdeklaration tillgänglighet och bemötande, Dnr 2016-121.
- Kvalitetsdeklaration samverkan förskola/skola och hem, Dnr 2015-293.
- Kommunfullmäktiges beslut 2025-04-29, § 43 uppdrag från kommunfullmäktige att upphäva kvalitetsdeklarationer samt översyn av hantering av kvalitetsnivåer, KS2024-000167.

_____

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

§ 47 Dnr 2025-000210

Yttrande över remiss: Förslag till politisk organisation mandatperioden 2027-2030, KS2024-396.

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden lämnar kommunstyrelsen nedanstående yttrande över remissen förslag till politisk organisation mandatperioden 2027-2030, KS2024-396.

1. Utbildningsnämnden föreslår att förutsättningarna för att organisera kulturskolan inom utbildningsnämndens ansvarsområde utreds vidare.

2. Utbildningsnämnden ställer sig bakom demokrati- och organisationsberedningens presidiums övriga förslag men belyser att samverkan mellan nämnderna avseende KAA fortsatt behöver utvecklas.

Ärendebeskrivning
Presidiet har intervjuat nämndernas presidier och förvaltningschefer om den nuvarande organisationen och eventuella önskvärda förändringar.

Utifrån intervjuerna har vissa ansvarsområden lyfts som möjligen skulle passa bättre i andra nämnder än i nuvarande. De områden som lyfts har varit kommunens aktivitetsansvar för ungdomar (KAA) och kulturskolan. Vidare har nämndernas organisation avseende antal ledamöter och utskott diskuteras. Överlag framkommer att antalet ledamöter är välavvägt. Utskottsorganisationen i nämnderna är viktig för beredningen av ärendena. Däremot menar presidiet att det inte finns skäl för kommunstyrelsen att ha två beredande utskott.

Demokrati- och organisationsberedningens presidium lägger fram förslag till politisk organisation för mandatperioden 2027-2030.
1. Presidiet föreslår oförändrade ansvarsområden för nämnderna.
2. Presidiet föreslår att kommunstyrelsens personal- och organisationsutskott slopas.

Beslutsunderlag
- Protokoll utbildningsnämndens beredningsutskott, den 11 juni § 36.
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse yttrande över remiss: Förslag till politisk organisation mandatperioden 2027-2030, den 2 juni 2025.

- Begäran om yttrande över remiss: Förslag till politisk organisation mandatperioden 2027-2030, KS2024-396.

_____

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

§ 48 Dnr 2024-000308

Yttrande över granskningsremiss för översiktsplan 2050, Laholms kommun, KS2021-000202

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden lämnar kommunstyrelsen nedanstående yttrande över granskningsremissen översiktsplan 2050, Laholms kommun, KS2021-000202.

Behovet av förskola och skola i Laholms kommun påverkas av flera faktorer vilka bör tas hänsyn till i den nya översiktsplanen som är tänkt att gälla till 2050.
Eftersom de senaste befolkningsprognoserna spår ett minskat barnantal de kommande åren finns det ett stort behov att kontinuerligt följa och utvärdera utbildningsförvaltningens verksamheter. Det måste dock finnas en lyhördhet för de svängningar som naturligt finns kopplat till befolkningens sammansättning över tid.
Det är nödvändigt att samplanera nya bostadsområden med förskolor och skolor för att möta behovet av förskole- och skolplatser på olika platser i kommunen beroende på var nya bostäder lokaliseras.
Utredning när äldre förskolor behöver ersättas är nödvändig för att säkerställa att kapaciteten motsvarar efterfrågan. Även möjlighet till utbyggnad av befintliga förskole- och skolfastigheter måste utredas.
Vid detaljplaneläggning av nya områden måste möjligheten till utbyggnad av förskole- och skolfastigheter beaktas noga.
Planeringen av förskolor och skolor bör utgå från kommunens serviceorter där tillgången till utbildning i närområdet är en viktig förutsättning för ett levande samhälle. Genom att utveckla och bevara skolstrukturer i dessa orter kan kommunen skapa goda och likvärdiga utbildningsmöjligheter i hela Laholm. Det stärker både attraktiviteten för inflyttning och möjligheten för barnfamiljer att bo kvar i hela kommunen.
Detta är viktigt för att motverka skolsegregation och främja integration.

Det är viktigt att utbildningsmiljöer, både inomhus och utomhus, planeras för att vara hälsosamma och trygga. Skolornas struktur bör ses i relation till integration, bostadsbebyggelse, grönområden och transportinfrastruktur för att skapa goda lär- och livsmiljöer.
Genom att ta hänsyn till dessa faktorer kan utbildningsförvaltningen i Laholms kommun planera och utveckla skol- och förskoleverksamheter som möter framtidens behov och bidrar till en hållbar och attraktiv kommun.

Ärendebeskrivning
Laholms kommun växer och behöver planera för en ökad befolkningstillväxt i linje med kommunens befolkningsmål på 32 000 invånare till år 2050.
För att kunna säkra en balanserad tillväxt har ett förslag på en ny översiktsplan arbetats fram.
Kommunstyrelsen beslutade den 15 april 2025 att godkänna Översiktsplan 2050 för granskning. Syftet med översiktsplanen är att tydliggöra kommunens avsikter för hur den fysiska miljön ska användas, utvecklas och bevaras fram till år 2050.
Översiktsplanen är på granskning enligt 3 kap 12–18 §, plan- och bygglagen (PBL 2010:900).
Under granskningstiden finns översiktsplanen tillgänglig på Laholms kommuns hemsida: www.laholm.se/op2050.

Beslutsunderlag
- Protokoll utbildningsnämndens beredningsutskott, den 11 juni § 37.
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse yttrande över granskningsremiss för översiktsplan 2050, den 4 juni 2025.
- Begäran om yttrande över granskningsremiss för översiktsplan 2050, Laholms kommun, KS2021-000202.

———

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

§ 49 Dnr 2025-000110

Synpunkter på förslag till beslut avseende föreläggande om egenkontroll för verksamhet vid Osbecks gymnasieskola, Trädet 1, (Mi-2025-215)

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden lämnar nedanstående synpunkter på förslag till beslut avseende föreläggande om egenkontroll för verksamhet vid Osbecks gymnasieskola, Trädet 1, (Mi-2025-215). Synpunkterna överlämnas till Samhällsbyggnadsnämnden.

1. Gymnasieskolan har uppdaterat de efterfrågade dokumenten gällande egenkontroll och dessa finns tillgängliga på skolan.

2. Dokument kopplade till egenkontroll finns tillgängliga på skolan.

3. Rektor för gymnasieskolan har det övergripande arbetsmiljöansvaret för gymnasieskolan och i detta ligger även kunskaper om miljöbalken och gällande bestämmelser. Sedan tillsynen gjordes har ansvarig personal uppdaterat sig inom området.

Ärendebeskrivning
Senaste tillsynen när skolan kunde visa dokumenterad egenkontroll var år 2019.
Vid tillsyn 2021 behövdes komplettering av riskbedömningen.
Vid tillsyn 2023 och 2025 kunde skolan inte visa upp något fysiskt eller digitalt dokument om egenkontroll som gäller skolans verksamhet.
Slutsatsen är att skolan inte har fungerande rutiner för att få egenkontroll att fungera över tid och byte av personal. Vid tillsyn har miljöenheten noterat att det brister i kunskap om miljöbalken, förordningens krav på egenkontroll för skolverksamhet samt skillnaderna mellan arbetsmiljölagstiftning och miljöbalken.

Det finns tidigare föreläggande från den 23 augusti 2017 § 104 där dåvarande miljö- och byggnadsnämnden förelägger dåvarande barn- och ungdomsnämnden bland annat om egenkontroll vid olika skolor i kommunen. Sedan dess har ansvaret för gymnasieskolan flyttats från kultur- och utvecklingsnämnden till utbildningsnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden förelägger utbildningsnämnden Laholms kommun, med organisationsnummer 212000-1223, följande i punkterna 1-3:

1. Se till att det finns fungerande dokumenterad egenkontroll enligt miljöbalken och förordning om verksamhetsutövares egenkontroll för gymnasieskolans verksamhet (Osbecksgymnasiet) på fastigheten Trädet 1.
2. Se till att dokumenterad egenkontroll och journalföring kan visas upp för tillsynsmyndigheten (samhällsbyggnadsnämnden) vid tillsyn enligt miljöbalken.
3. Se till att utbildningsnämnden eller personer på skolan som har ansvar enligt miljöbalken har tillräcklig kunskap om miljöbalken och bestämmelser om egenkontroll. Till exempel genom utbildning.

Beslutsunderlag

- Protokoll utbildningsnämndens beredningsutskott, den 11 juni § 38.
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse synpunkter på förslag till beslut avseende föreläggande om egenkontroll för verksamhet vid Osbecks gymnasieskola, Trädet 1, den 4 juni 2025.
- Förslag till beslut om föreläggande om egenkontroll för verksamhet vid Osbecks gymnasieskola, Trädet 1, (Mi-2025-215).

———

Beslutet skickas till:
Samhällsbyggnadsnämnden

§ 50 Dnr 2024-000011

Revidering av riktlinje för elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

---

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden godkänner revidering av riktlinje för elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Reviderad riktlinje gäller från den 1 juli 2025.

Ärendebeskrivning
Protokoll utbildningsnämndens beredningsutskott, den 11 juni § 39
Revidering av riktlinje för elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola har gjorts efter att potentiella förbättringsområden har identifierats under föregående handläggningsperiod 2024.

Förutom mindre redaktionella justeringar har följande punkter förändrats eller utvecklats:

- Avståndskravet för elev att vara berättigad ersättning för elevresor har ändrats från 6 kilometer till 4 kilometer. Avståndskravet gäller för ersättning i form av skolbiljett och kontantersättning. Ändring har gjorts i riktlinjen på samtliga punkter där avståndskriteriet berörs på olika sätt (1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.4, och 5.6).

- Punkt 4.3 har förtydligats och beskriver följande:
- För elevresor i Skåne och Halland beviljas dessa i första hand genom skolbiljett.
- Hållplatser i Skåne län ingår inte i skolbiljett som lämnas vid studier i Hallands län.

- Under punkt 4.3 har följande stycke tillkommit:
  I det fall det föreligger särskilda omständigheter kan skolbiljett även lämnas till elev som studerar vid Osbecksymnasiet och som inte har 4 km mellan hemmet och skolan. Samråd ska ske mellan rektor för Osbecksgymnasiet innan beslut tas av delegat.

- Punkt 6.5 har förtydligats och beskriver att elev som har rätt till skolbiljett enligt pkt 6.3 i stället kan vara berättigad till kontantersättning om det inte finns kollektiv förbindelse mellan folkbokföringsadressen och skolan.

Beslutsunderlag

- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse revidering av riktlinje för elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, den 3 juni 2025.
- Förslag till reviderad riktlinje för elevresor, skolskjuts och inackorderingsbidrag i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

_____

§ 51 Dnr 2025-000052

Delegationsanmälningar 2025

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Ärendebeskrivning
I enlighet med kommunallagen 37-39 §§ 6 kapitlet får en nämnd uppdra åt ett utskott, ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Besluten som fattas på nämndens vägnar ska i enlighet med kommunallagen 40 § 6 kapitlet anmälas till nämnden i den ordning som bestämts i nämndens delegationsordning.

Beslutsunderlag
- Förteckning över delegationsbeslut juni månad 2025.

———

§ 52 Dnr 2025-000053

Anmälningar läsåret 2024/2025, inklusive kränkande behandling och frånvaroutredning

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden lägger anmälningarna till handlingarna.

Ärendebeskrivning
Förteckningar över synpunkter, frånvaroutredning, anmälan om kränkande behandling samt andra dokument som inkommit till myndigheten sedan föregående sammanträde.

Beslutsunderlag
- Förteckning över anmälningar, juni månad.
- Förteckningar över anmälningar, kränkande behandling gymnasiet, juni månad.
- Förteckningar över anmälningar, kränkande behandling grundskola, juni månad.
- Förteckningar över anmälningar, kränkande behandling förskola, juni månad.
- Förteckning över frånvaroanmälningar, juni månad.
- Förteckning över synpunkter, juni månad.

_____

§ 53 Dnr 2025-000174

Yttrande över remiss: Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37)

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden lämnar kommunstyrelsen nedanstående yttrande över remissen skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37).

Övergripande synpunkter

Laholms kommun är i sin helhet positiv till utredningens förslag, då förslagen bidrar till att stärka ett långsiktigt och seriöst engagemang hos de huvudmän som bedriver utbildningsverksamhet. Däremot medför förslaget ökad administration samt behov av ny kompetens hos kommunen i sin roll som tillstånd- och tillsynsmyndighet av enskilda huvudmän som bedriver förskoleverksamhet och pedagogisk omsorg. Laholms kommuns bedömning är att förslaget är underfinansierat och därmed medför behov av egenfinansiering från kommunen.

Under de senaste åren har kommunernas tillstånd- och tillsynsansvar av enskilda huvudmän förändrats genom tydligare krav i den så kallade ägar- och ledningsprövningen. Med de nya förslag som nu lagts fram föreslås en ytterligare utvidgning av detta ansvar, där fler och nya omständigheter ska beaktas vid prövningen.

Det är angeläget att oseriösa aktörer inom välfärden motverkas, så som exempelvis ökad kontroll av de personer som äger och leder fristående förskolor och skolor. Samtidigt väcker utvecklingen frågor om rollfördelningen mellan kommun och enskild huvudman. Kommunala och fristående förskolor och skolor konkurrerar om samma barn och elever. I takt med att kommunens tillstånd- och tillsynsuppdrag växer, blir det alltmer relevant att ifrågasätta var gränsen går för när det blir orimligt att kommunen både ska konkurrera med och samtidigt utöva tillsyn över enskilda huvudmän.

Det finns en risk att de föreslagna förändringarna leder till att kommunala och fristående aktörer inte längre verkar på lika villkor.

Vinstöverföringsförbud

Syftet med förslaget är positivt men det kan ifrågasättas om det verkligen får den önskade effekt som avses. Merparten av enskilda förskolor och skolor är redan etablerade och påverkas bara av

vinstöverföringsförbudet vid ägarbyte eller då det konstaterats brister i verksamheten.

Förslaget kommer sannolikt minska de mest uppenbara formerna av vinstuttag men det finns fortfarande utrymme för avancerade upplägg där resurser kan omfördelas. Detta leder till att vinsöverföringsförbudet kräver hög grad av kontroll av tillsynsmyndigheten. Kommunerna i egenskap av tillsynsmyndighet åläggs nya arbetsuppgifter som är resurskrävande samt medför behov av ny kompetens som inte finns i dagsläget.

För enskilda huvudmän kan krav om särredovisning och kvalificerad revisor få ekonomiska konsekvenser då de sannolikt medför ökade kostnader. I Laholms kommun kommer detta främst påverka lönsamheten för de mindre huvudmännen. I förlängningen kan det innebära nedläggning av verksamhet, vilket får konsekvens för kommunens övergripande utbildningsansvar.

Skärpta krav på ekonomi och långsiktighet
Utredningens förtydligande gällande bedömning av enskild huvudmans ekonomiska förutsättningar, innebär utökade krav på kommunerna såsom tillstånd- och tillsynsmyndighet. Förslaget innebär att kommunerna behöver bedöma och kontrollera ytterligare omständigheter hos enskilda huvudmän. I likhet med förslaget om vinstöverföringsförbud införs nya arbetsuppgifter med behov av ny kompetens. Enskilda huvudmäns förutsättningar skiljer sig beroende på associationsform och omfattning, vilket även försvårar en likvärdig och rättvis bedömning av den enskilda huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Det finns även risk för olikvärdig bedömning då tillsyn genomförs av flera olika tillsynsmyndigheter. Skolinspektionen och de större kommunerna har andra förutsättningar för tillsyn än vad en mindre kommun har.

Återkrav av kommunala bidrag
Förslaget om återkrav är en välkommen lagreglering som tydliggör återbetalning av kommunala bidrag. Regleringen innebär ökad kommunal administration där följden blir ökad utredningsförmåga och behov av juridisk kompetens. Fler bedömningar och rättsliga avgöranden aktualiseras. Utredningen förutsätter att kommunernas ökade kostnader kommer att vägas upp av de medel som återkrävs. Laholms kommun är av annan uppfattning och menar att denna bedömning är felaktig. Utbildningsnämnden genomför stickprovskontroller av barn/elevers vistelsetid i förskola och fritidshem för kontroll av utbetalt bidrag. Det är ytterst sällsynt att dessa kontroller har visat på

att det förelegat felaktiga utbetalningar. Utredningens förslag innebär att Laholms kommun behöver utöka sin systematiska kontroll till att omfatta samtliga skolformer.

Sanktionsavgifter
Förslaget om sanktionsavgifter är i grunden positivt men det är oklart vilka effekter regleringen får i praktiken. Vid fastställande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till omständigheter såsom överträdelsens karaktär och huvudmannens ekonomiska förhållanden. Det innebär att sanktionsavgiften inte kan bestämmas enligt en schablon, utan kräver en individuell bedömning i varje enskilt fall. Detta ställer höga krav på kommunerna gällande både kvalificerad utredningskompetens och juridisk expertis. Sannolikt innebär det även fler rättsliga prövningar, vilket medför ytterligare resursbehov hos kommunerna. Eftersom utfärdade sanktionsavgifter tillfaller staten saknas det ekonomiska incitament för det merarbete som uppstår i samband med kommuners utredning och beslut om sanktionsavgift.

Sammanfattning
Laholms kommun är en av flera remissinstanser i beredning av betänkandet SOU 2025:37 skärpta villkor för friskolesektorn. Laholms kommun är positiv till utredningens syfte att stärka seriositeten i friskolesektorn, men ser flera praktiska utmaningar. Förslagen innebär ökad administration, behov av ny kompetens och risk för underfinansiering. Kommunen är tveksam till om vinstöverföringsförbudet får önskad effekt och framför eventuella negativa konsekvenser för mindre huvudmän. Skärpta krav gällande huvudmännens ekonomiska förutsättningar försvårar en likvärdig tillsyn, särskilt i mindre kommuner. Förtydligandet kring återkrav av kommunala bidrag är i grunden positivt, men det finns en risk att det medför höga kostnader utan att motsvarande nytta uppnås. Förslaget om sanktionsavgifter medför ökade resurser och ger inget ekonomiskt incitament, då intäkterna tillfaller staten. Sammanfattningsvis befarar kommunen att förslagen leder till ökade krav utan tillräcklig kompensation.

Ärendebeskrivning
Betänkandet SOU 2025:37 skärpta villkor för friskolesektorn lämnar bland annat förslag om värdeöverföringsförbud vid nyetablering, ägarbyten och då det påvisas brister i verksamheten. Värdeöverföringsförbud är ett förbud som hindrar enskilda huvudmän från att dela ut vinst från verksamhet i fristående skolor, förskolor eller fritidshem. Det begränsar också möjligheten för huvudmännen att göra andra typer av värdeöverföringar från dessa verksamheter.

Värdeöverföringsförbuden, som är tidsbegränsade, innebär en begränsning av vilka värdeöverföringar som de enskilda huvudmännen får göra under tiden som de gäller. De syftar inte till att hindra huvudmännen från att göra vinster.

Som en följd av att värdeöverföringsförbud införs lämnar utredningen förslag om att enskilda huvudmäns årsredovisning/årsbokslut ska granskas av kvalificerad revisor samt att en särredovisning ska göras. Kravet om särredovisning innebär att enskilda huvudmän som har flera enheter eller bedriver annan verksamhet ska göra en särredovisning per förskola/skola. Förutom att särredovisning är en förutsättning för värdeöverföringsförbudet syftar det till att öka transparens och insyn av enskilda huvudmäns ekonomi.

Utredningen föreslår ett förtydligande gällande kravet på ekonomiska förutsättningar som ställs på enskilda huvudmän som ansöker om godkännande men även vid tillsyn av verksamheten. Syftet med regleringen är att det ska bli tydligare vad som förväntas vid bedömning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar, där huvudmannen även har förutsättningar för att bedriva verksamheten på lång sikt.

Vidare föreslår utredningen att återkrav införs av kommunala bidrag. Någon sådan möjlighet har tidigare inte haft lagstöd. Förslaget innebär att kommuner ges möjlighet att begära återkrav om förskole-/skolpeng använts i brott, om det skett en felaktig utbetalning eller om tilldelat tilläggsbelopp inte använts till den elev som tilläggsbeloppet avser.

Enligt utredningen ges tillsynsmyndigheterna möjlighet till att utfärda sanktionsavgifter för enskilda huvudmän. Exempelvis kan sanktionsavgift utfärdas vid överträdelse av ett värdeöverföringsförbud eller om en särredovisning inte upprättas i tid. Sanktionsavgiften ska betalas till tillsynsmyndigheten men tillfaller staten.
Laholms kommun är remissinstans i beredningen av regeringsärendet och har ombetts att lämna remissvar till Utbildningsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Protokoll utbildningsnämndens beredningsutskott, den 11 juni § 40
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse yttrande över remiss: Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37), den 2 juni 2025.

- Begäran om yttrande över remiss: Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37)

_____

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

§ 54 Dnr 2025-000054

Informations- och diskussionsärenden 2025

Utbildningsnämndens beslut
Utbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning
Information om uppföljning av ekonomi och volymer maj månad.
Förvaltningsekonom utbildningsförvaltningen

Redovisning av förslag till reviderad nämndplan 2026.
Kvalitetsutvecklare samt förvaltningsekonom utbildningsförvaltningen

Redovisning av nämnduppdraget översyn av Centrumskolans mottagningslokal för elevhälsans medicinska insats vid Lagahöjdsskolan för god och säker vård.
Lokalstrateg/utredare utbildningsförvaltningen

Information om Barnkonventionen och Barnrätt samt vad det praktiskt innebär för nämnden i deras arbete och uppdrag.
Enhetschef för barn- och elevhälsa

Information om den nya Socialtjänstlagen som träder i kraft den 1 juli och påverkar hela kommunen.
Kvalitetsutvecklare socialförvaltningen

Delredovisning av betyg och omdöme grundskola.
Verksamhetschef för grundskolor

Information om skolskjuts läsåret 2025/2026.
Administratör för skolskjuts och ersättningar utbildningsförvaltningen

Delredovisning av nämnduppdraget att tydliggöra utbildningsförvaltningens fortsatta arbete med kommunernas aktivitetsansvar, KAA.
Kvalitetsutvecklare samt administratör för skolskjuts och ersättningar utbildningsförvaltningen

Information från förvaltningschef juni månad.
Förvaltningschef utbildningsförvaltningen

Beslutsunderlag

- Protokoll utbildningsnämndens beredningsutskott, den 11 juni § 41.
- Uppföljning av ekonomi och volymer maj månad.
- Förslag till reviderad nämndplan 2026.
- Redovisning av uppdrag, översyn av Centrumskolans mottagningslokal för elevhälsans medicinska insats vid Lagahöjdsskolan för god och säker vård.
- Presentation kunskapsresultat läsår 24-25.
- Presentation, Barnkonventionen, del 1.
- Information om den nya Socialtjänstlagen som träder i kraft den 1 juli.
- Information om skolskjuts läsåret 2025/2026.
- Delredovisning, uppdrag att tydliggöra utbildningsförvaltningens fortsatta arbete med kommunernas aktivitetsansvar, KAA.
- Information från förvaltningschef juni månad.

———